ENSV RIIKLIK EHITUSKOMITEE KULTUURIMÄLESTISTE RPI

Eesti NSV mõisaarhitektuur

VOHILAIU mõis M-1319

HIIUMAA rajoon PÕHALEPA k/n

jrk.	Säiliku nimetus	arv	kuup.	Märkused
1.	Inventariseerimisankeet	1	26.06.1980	
2.	Situatsiooniplaan			
3.	Fotod			
4.	Negatiivid			
5.	Peahoone inventariseerimis-plaan(a)			
6.	Peahoone ruumilahenduslik skitseering			

ENSV Riiklik Ehituskomitee
Kultuurimälestiste Riiklik
Projekteerimise Instituut
Tallinn. Lai t. 31 Arhiiv nr. M-1319

A N K E E T

EESTI NSV-s SÄILINUD MÕISAHOONETE ESIALGSEKS INVENTARISEERIMISEKS

I Üldandmed

1. Mõisa nimi: ~~Ins.~~ Vohi Vohilaiu (Ins. Wahli)
(eestikeelne ja sulgudes saksakeelne)

2. Mõisa liik: karjamõis
(peamõis, karjamõis, abimõis jne.)

3. Asukoht, aadress: Hiiumaa Pühalepa
(rajoon, külanõukogu)
end.maakond, end.kihelkond: Läänemaa Pühalepa

4. Kaugus km. suuremast liiklusteest, millisest ja mis suunas:
Vohi lasd asub Heltermaast põhja poole

5. Valdaja või valdajad ja kasutajad:
(Vohi lasd asub piiritsoonis, mille
(asutuse või ettevõtte täielik nimetus)
külastamine on võimalik ainult eriluba alusel)

II Mõisaansambli lühiiseloomustus:

(hooned, haljastus, veekogud, väravad ja piirded; skitseerida hoonete asetus mõisa südamikus, kirjeldada hooneid, parki ja muid rajatisi lühidalt, määrata juurdepääsuteed ja ilmakaared kogu mõisa suhtes, kasutades lisalehte kui vajalik)

LI-kirjalne karjatara asus karjamaa lagedal kadastikus. Karjamaad olid piiratud madala paekiviga taraga.
(Foto saarast TRV Šifr. Nr. AMN-69/69-6K)
foto nr. 72

III Mõisa peahoone:

1. Plaanilahendus (anda põhikorruste skemaatiline ruumijaotu
lisalehel).

2. Välisarhitektuur ja detailid (hoone märkimisväärsete arhi
tektuuriliste elementide ja detailide loetelu ning seisun

3. Sisearhitektuur:
(loetleda ruumides kunstilisi elemente ja detaile: stukk
dekoor seintel, laes; parkett - puit, kivi; laemaalingud
seinamaalingud, ehisliistud seintel, paneelid, sambad,
pilastrid, seinakapid, peeglid, sepisdetailid, ahjud, ka
minad, ja märkida kus nad asuvad)

4. Keldriruumide kirjeldus:
(laekonstruktsioon, seinad, uksed, sepised, jne.)

IV Üksikhoonete loetelu:[x)]

Järk. nr.	Hoone algne funktsioon	Vanus	Stiil	Arhitekt[xx)]	Materjal	Korrapärasus	Teljelisus	Säilivus[xxx)] h	r	hb
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1.	Peahoone	—								
2.	Valitsejamaja	—								
3.	Mõisateenijate elumaja	—								
4.	Aidad	—								
5.	Sõiduhobuste tallid	—								
6.	Töllakuur	—								
7.	Kelder (eraldi ehitusena)	—								
8.	Kasvuhoone	—								

x) Hoone puudumisel tõmmata lahtrisse kriips.
xx) Arhitekti või ehitusmeistri mitteteadmisel jätta lahter tühjaks.
xxx) Varemete korral märkida "varemed".

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
9.	Töohobuste tallid	—								
10.	Karjalaudad	varemed				palkst			varemed	
11.	Viinavabrik	—								
12.	Piimaköök	—								
13.	Vesiveski	—								
14.	Tuulik	—								
15.	Sepikoda									
16.	Rehi	—								
17.	Kuivati	—								
18.	Mõisakõrts	—								
19.										
20.										
21.										
22.										

5

V Park.

Pargi üldine seisund (hea, keskmine, halb); anda lühiiseloomustus kujunduse, pargiehituste ning veekogude kohta:

VI Millised väravaehitused, väravad ja piirded mõisaansamblisse kuuluvad?

Karjalaandad on piiratud
madala (paekivist aiaga.

VII Mitu puiesteed ja missugusest suunast suunduvad mõisa, milline on nende seisund?

VIII Kas on mõisaansamblisse või selle vahetusse lähedusse ehitatud uusi hooneid, kuhu ja mis otstarbel?

6

IX Andmed mõisas ja selle ümbruskonnas leiduva mööbli ja muu inventari kohta (kus mida on säilinud ja millises seisundis):

Ei ole

X Varia.

Andmed mõisaomaniku kohta. Kas mõisa territooriumil on matmispaiku, kabeleid, riste, monumente? Kui mõisa perekonna matmispaik on khk. kirikuaias, siis missuguses kirikuaias või kalmistul? Kaarjamõis kuulus Suuremõisale

XI Pärimused ja legendid.

Astuda kontakti inimestega, kes teavad pärimusi või legende või muid andmeid mõisa kohta või andmeid isikute kohta, kes on olnud kunagi mõisaga seotud; anda need lisalehel ankeedi juurde, ära märkides tingimata andmed küsitletud isikute kohta (nimi, vanus, aadress, amet - praegune, endine).

Elve Siit
Pedagoog k/n Kerema
Peedu talu

XII Andmed ankeedi täitja kohta:

Perekonna-, ees- ja isanimi: Odres Endrik Tilk Kalev

Töökoht, ametikoht ja eriala: P.T.K.T. Projekt ENSV Riiklik Filmikom. vaneminsener Arhitekt. mälest. Inspektroom. vanem inspektor

Aadress: Tn. Kingissepa 29-38

ANKEEDI TÄITMISE KUUPÄEV: 10. okt. 1977.

ALLKIRI: Odres

Kodanikken maareformi ajal tiskeldati Vahtlard taludeks. Seni osa maad oli kasutusel rannaküladele lähemasti karjamaana. Endise mõisa karjatare hoonerd kasutati lähimasti suvelandaks. Hooned olid veel 1960.a alles. Mõisa ajal oli selleaegse karjatare veel vahtmehe (Vahi Simmu) elamu koos kõrvalhoonetega.

Elsa Tüt
Kerema, Peedu

Ärakirjastamu käis Vahtlastel 1967.a. Lähtade katused olid osse langemud. Karjamaad olid sõitmud. Talukoosseisu ei olnud varemetes. Lahtul ei ole ka sepapada. (Fotod S. Odrese fotokogus) mis kunagi talu juurde.

Odres